

ГЪБЯРКО

ТРИ ПРИКАЗКИ В СТИХОВЕ
СКАРТИНКИ ОТ ХУДОЖНИКА

Вадим Лазаркевич

ИЗДАТЕЛСТВО БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИК

ГЪБАРКО

ТРИ ПРИКАЗКИ В СТИХОВЕ

chitanka.info

БАТКО ЗЛАТКО ГЪБАРКО

Под един
вековен бук
много надалеч
от тук,
расна гъбичка с
калпаче...
Често виждах
я да плаче.

Сърдеше се тя,
че всички
имат си крака,
ръчички.
А пък тя седи
горката,
неподвижна
във гората.

Но защо ли не
минава
вече доктор Га
тъдява?
Казват
малките врабчета,
че поставял
той крачета.

Гъбичката спря да плаче —
чу наблизо, че се грачи.

*Начаса̀ изви снага
и съгледа... доктор Га.*

*Докторът се приближи.
Каза: „Гъбке, не тъжи“!...
Сложи ѝ крачета здрави
и ръчички ѝ постави.*

*Па обу ѝ панталонки
със презрамчици от клонки,
и като помисли малко,
име даде ѝ Гъбарко.*

*После чантата затвори
и усмихнат заговори:
„Имаш си крака и вече
стана истинско човече.*

*Ще ти кажа, без да питаш —
тъй напразно да не скиташ.
Не кради и не лъжи,
работи, а не лежи!“*

*Ала тези думи скромни
наш Гъбарко не запомни.
След минута полетя
между храсти и цветя.*

*Гънка мрежа в хрусталака
паяк е оплел и чака.
Кой на нея ще се хване,
кой ли жертва ще му стане?*

*Пиеше му се кръвчица
от комар или мушица.
Но до неговия храст
спря Гъбарко наш след час.*

Как ще иде надалече?
Паяжината му пречи
и със палави крачета
я разкъса на парчета.

Паякът се разяри.
Грабна тънък прът дори.
А Гъбарко взе да бяга,
щом като видя тояга.

И се спря, едва когато
стигна жабешкото блато.
Зърна щъркел сред водата
с фотоапарат в ръката.

А на гладката тръстика
жаба се върти и вика:
„Снимай, докато сме двама.
Виж, наблизо други няма.“

Щъркът хвърли апарата.
Улови я за краката,
после цяла я налапа
и из блатото зацапа.

Щъркът беше зъл и страшен.
Бе Гъбарко поизплашен,
но когато се свести,
почна пак да пакости.

Вече беше се стъмнило.
Кацнал на дърво изгнило,
бухалът бе сбрал мишлета
от балкани и полета.

Учеха при него те

как се пише и чете,
но Гъбарко замяука:
„Котарак пристигна тука!“

Мишките крака протягат,
в миг се впуснаха да бягат
към тръстиката висока.
И... прекъсна се урока...

Сутринта настъпи хлад.
Наш Гъбарко сети глад,
влезе в ресторант голям.
Викна: „Дайте ми да ям!“

— Тук безплатна е храната
за работници в гората.
Никой теб не те познава.
Що работиш ти тядява?

— Аз работник съм — зидар,
нося кофи, пълни с вар.
— Тъй ли! Е, тогаз седни,
от чорбата си хапни!

Тъй Гъбарко със измама
яде колкото за двама.
Но Кълвачът за беда
долетия и го видя.

Скри се Лъжльо във тревата,
но заплете си краката.
Те безсилни се извиха
и без шум се отлепиха.

А нещастникът в тревата
плаче: „Да вървя не мога!“
Врабчо каза: „Ей сега

ще повикам доктор Га.“

*Докторът е тука вече.
Той на помощ се притече
бързо чантата прерови,
сложи пак крачета нови.*

*Беше се ядосал много.
На Гъбарко каза строго:
„Който лъже — за награда
като тебе ще пострада!“*

*И мушици, и зверчета
гледат новите крачета.
Доктор Га в гората стара
на Гъбарко все се кара:*

*„Гледай, всички ти се чудят.
Те отиват да се трудят,
ти пък скиташ — сам видях.
Най-добре тръгни със тях!“*

*Ето, Мравката, добрата,
хвана Гъбча за ръката.
Тръгна бързо и Калинка,
сбрала шарена дружинка.*

*Там, где ручеят тече,
Сечко едър бор сече.
Ей Гъбарко наш, веднага
спусна се да му помага.*

*Неуморно със топора
удря дънера на бора.
Всички гледат с изненада:
с грохот борът взе да пада.*

Стреснаха се пеперуди.
Даже Меца се пробуди.
Чудят се — какво ли стана,
че така кънти Балкана.

След това задружно всички
дялаха дъски, гредички,
и с работния си гост
те сковаха хубав мост.

Подир моста бързешком,
виж, изграждат детски дом.
Таралежите със жар
мажат къщичката с вар.

Труд кипи до късен здрач.
Заю-Баю е готвач.
Готви пресни зарзавати —
зеле, моркови, домати.

Катеричката намери
орех и се покатери.
И доволна — на гърба
метна пълната торба.

Вижете, в детската градина
сбра се цялата дружина.
Сред играчки интересни
учи приказки и песни.

Тъй животните в гората
си живеят като братя,
в мирен труд текат им дните
и са весели, честити.

Наш Гъбарко се поправи
и краката му са здрави.

*Доктор Га отново мина
и край цъфнала къпина
спря Гъбарко и му рече:
„Значи, ти не лъжеш вече,*

*даже си труда обикнал
и със работата — свикнал.
Затова венец в награда
теб заслужено са пада.“*

ДИМИТЪР СТОЕВСКИ ВЕСЕЛИТЕ ФУТБОЛИСТИ

*С дата днешна
кратка спешна
телеграма се получи
до отбора „Наше куче“:
В понеделник точно в пет
с реактивен самолет
тип „Авлига“
гост пристига —
футболен отбор „Банания“
за другарско състезание.*

На летището в полето
кацва леко самолета,
чуждестранните играчи
слизат чинно или скачат.
Със бележник във ръката
пратеници на печата
и на радиото чакат:
три свенливи каки свраки,
две пригладени маймуни,
папагалът Кривоклюни.
— Чухме, че у вас отдавна
всички зверове са равни
и безплатно със банани
от дърветата се хранят? —
питат глезено треньора,
който е довел отбора.
Той глава усмихнат клати:
— Да, бананът е безплатен;
щедро нашата природа
го дарява на народа.

От високоговорител
със ръждясал глас излита
чаканата вест накрая:
„Мачът днес ще се играе!“
И завчас към стадиона
със трамваи, с камиони,
а край тях във рой несметен
със коли, с мотоциклети,
с лъскави велосипеди,
ту в колона, ту в безреда,
сред гъмжило от пешаци,
млади, стари и хлапаци,
даже с бебешки колички
бързат, тичат, бягат всички.
След това пред двете каси
запалянковските маси

с рев и вой до днес нечути
блъскат, ритат, газят, бутат
със небивал страх в сърцето:
ще останат ли билети?

След премеждия големи
бързат място да заемат —
някои с лица във рани,
други със палта съдрани,
а една нехайна майка
по момчето си се вайка.
Ето, седнали и прави,
настанени криво-ляво,
всички мислят: Само точно
този път дано започне! —
Браво, браво! Влизат скоро
двата спретнати отбора:
„Н. К.“ в алена премяна,
в златожълта — тим „Банания“,
и естествено с букети
пъстроцветни във ръцете.
После диригентът кимна, —
екват двата спортни химна,
публиката цяла в треска
дълго-дълго ръкоплеска.

Бива ли по данни скъдни
нашите потомци бъдни
любознателно да питат
за живота на дедите?
Другояче беше вчера
през оная сива ера,
за която съдим просто
по изровените кости,
вещи, сечива, гърнета,
зеленявали монети...
Днес картината е друга:

всекидневно във услуга
дадени са на живота
кино, радио и фото —
нявга нашата история
оживяла ще говори.
Затова едно последно
правило сега е редно:
състезателите спират
да ги снимат и филмират.

Публиката мълчаливо,
търпеливо и учтиво,
но и с радостно възнение
наблюдава тая сцена,
този увод неизбежен
на другарството, понеже
свикнала е, пък и знае —
няма дълго туй да трае!
Ето всички апарати
се прибират зад чертата
и след миг неудържимо
ще се хвърлят двата тима
ту в атака, ту в отбрана.
Съдията Мърморани,
очевидно развълнуван
свирка сребърна надува,
после настрана отскача
и бананските играчи
колективно и отблизо
домакините притискат.

Всеки запаянко знае,
че когато се играе
на терени непознати
малко тежки са краката.
Не отричаме, но вижте:
сякаш на това игрище

зайците година цяла
всекидневно са играли,
за всеобща изненада
дружно устремно нападат.
Ех, това се казва център!
Топката поел, в момента
с нисък удар я подава
точно на крилото вляво
(знае, че с играта-соло
може да изпорти гола!);
а това крило с изящен
бомбен удар я праща
право в кучешката мрежа
и редовен гол бележи.

Бре, що стана? Рано-рано
обявява Мърморани
резултат: Един на нула!
Всеки зяпа и се пули
неочаквано тревожно:
Та това е невъзможно —
с почването на играта
да открият резултата!
Публиката вцепенена
гледа мълком към терена,
сякаш чака още нещо
и съвсем не се досеща,
че е твърде нетактично
да остане безразлична.
После (безподобен случай!)
десният защитник-куче
почва яростно да лае
бомбоударният заек
и противника си кротък
в миг ухапва за ухото.

Този инцидент печален,

неприличен и скандален,
несъмнено за отбора
„Наше куче“ е позорен.
Възмутените животни
скокват и реват страхотно:
група плъхове, чевръсто
тикнали в устата пръсти,
свирят грозно, а наблизо
тим „Карираните ризи“
в хор скандира непрестанно:
— Вън от мача хулигана! —
две кокошки, ужким млади,
с театрален жест припадат,
а до тях три зловни гъски
с начервени човки съскат;
даже слонът, гост сърдечен
чак от Пакистан далечен,
дългия хобот навиря
в знак, че също протестира.

Всяко чудо за три дена!
Извинява се смутено
песът-хулиган накрая
на пострадалия заек.
Инцидентът е изгладен,
публиката мирно сяда,
свирката си съдията
пак надува със устата,
футболистите не чакат
и се хвърлят във атака.
Кучешкият тим решил е
да напегне всички сили,
с вяра в славата си стара
непременно гол да вкара;
най-добрите му играчи
се понасят с лай — обаче
зайците са предвидливи:

всеки пристъп се разбива
в идеалния стоманен
щит на тяхната отбрана.

Оживена, окрилена
е играта на терена —
отдалеко и отблизо,
отвисоко и отниско,
ту наляво, ту надясно
топката лети опасно.
Съдията Мърморани
тича, бяга непрестанно —
може с право да се каже:
повече от всички даже.
И не бива другояче
в отговорната задача —
да се води благородно
срещата международна.
Бързо времето минава,
но играта е такава,
че не може никой каза,
как ще... Гледай, пак се вряза
център-заекът и бие
към вратата на ония!

Два на нула. Щом не пази,
„Н. К.“ може да загази!
Зрителите справедливо
този път откликват живо
и открито със възхита
акламират чужденците.
Ех, те биха предпочели
„Наше куче“ да спечели
днешната игра, защото
всички тук са патриоти.
Но след малко от средата
пак е почнала играта:

кучешкият тим, преминал
в заешката половина,
грозни удари зарежда,
и „Банания“ изглежда
няма сили да се брани.
Още миг... но Мърморани
свири (дявол да го вземе!)
край ла първо полувреме.

Второ полувреме. Ето
топката е пак в нозете
на бананците, които
я задържат упорито.
Те повторно отначало
се изтеглиха изцяло,
плътно като зид баражен,
пред вратата си на стража
и отбиваха спокойно
ударите многобройни.
После центърът поема
топката и в „клин-система“
целият им тим напредва,
от противника преследван.
Ах, бананците крилати
пак се носят към вратата,
но след само два-три мига
„Наше куче“ ги настига
и след туй... но вижте горе
где са двата ни отбора!

Малка живописна група
върчва тежка златна купа
на отбора-победител
във борбата страховита.
Тук бананът не вирее,
та са сложили във нея
вързка моркови узрели

*и глава от цветно зеле.
Публиката се изправя
и скандира: — Слава, слава! —
Неуместно е да бъде
кисела и тесногръда,
че бананските играчи
бяха по-добри във мача.
Ако всеки разсъждава
винаги така, тогава
тези срещи благородни
между равни и свободни
ще помогнат — на земята
да живеем като братя!*

БАТКО ЗЛАТКО МЕДЕНАТА ПИТА

*Баба Меца е сърдита,
че синът ѝ, без да пита,*

*още рано във зори
хванал гъстите гори.*

*Тя кого ли не попита
меченцето къде скита.
Но напразно — не сполучи
нийде нищо да научи.*

*А пък Мечо за обед
искаше да хапне мед
и през стръмните баури
тръгнал бе медац да дири.*

*Сред гората на поляна
зрее ягодка засмяна.
Меченцето щом я зърна,
тъй към нея се обърна:*

*— Слушай, ягодке любима,
след студена тежка зима
има аз едничка грижа:
малко мед да си поближа.*

*— Мед ли искаш, мече сиво?
Катеричката игрива
цял ден тича и играе,
сигурно пчелина знае.*

*Мечето се покатери,
къщичката то намери
и почука: чук, чук, чук!
— Моля, кой живее тук?*

*Катеричката отвори,
малък Мечо заговори:
— Я кажси ми, за обед
де ще найда малко мед?*

— Аз не зная, мече малко,
питай бате си Шишарко.
Ето, той е там, насреща,
седнал и рендосва нещо!

Лакомото малко мече
към Шишарко се затече.
Отдалече със надежда
то започна да нарежда:

— Много ми се иска, батко,
да си хапна нещо сладко!
Знаеш ли в коя долина
ще намеря аз пчелина?

— Аз не зная, мече малко,
питай дядо си Гъбарко.
Той е близък мой съсед,
знае мястото със мед.

— Ей, Гъбарко, добър ден!
Моля те, кажи на мен,
где ще мога за обед
да си близна малко мед?

— Мед ли искаш, малко мече?
Та пчелина е далече.
Но решиш ли — ето на! —
ще ти дам аз тез крила.

Минеш ли оназ долина,
там наблизо е пчелина!
— Ох, Гъбарко, да си жив!
— Мечо, ти бъди щастлив!

Грабна мечето крилата

*и се дигна над гората.
Радостта му е голяма —
по-щастлив от него няма.*

*Щом подхвъркна, всичко живо
го загледа завистливо:
зайци, брѣмбари и птички
ахнаха в почуда всички.*

*Даже мишката с мишлето
дълго гледа към небето,
па въздъхна и си рече:
— Виж какво щастливо мече!*

*Подир час в една долина
зърна мечето пчелина
и към кошерите с мед
бързо полетя напред.*

*Но го спря мишок напет,
яхнал на велосипед:
— Мечо, ти къде тъдява?
Сигур имаш кожа здрава...*

*Ала Мечо хич не чува.
Без дори да се сбогува,
той мишленцето отмина
и се втурна към пчелина.*

*Кошер един той отвори,
брѣкна с лапички отгоре
и дограби цяла пита —
мед да ближе до насита.*

*Ала стражите във миг
вдигнаха се с боен вик:
— Вмъкнал се е тук крадец*

зарад нашия медец!

И започна вик и вой:
— Бързо тръгвайте на бой!
Литнаха безброй пчели
със насочени стрели!

Меченцето хукна в миг
и нададе силен вик:
— Оле, мамичко, боли,
колко зли са тез пчели!

Малък Мечо взе да рита,
хвърли медената пита,
маха лапички и бяга,
ала нищо не помага.

От отровните стрелички
на задружните пчелички
лакомото малко мече
като буренце отече.

Чак когато в хрусталака
то се мушна и заплака,
цялата войска отмина
и прибра се във пчелина.

Покрай Мечо този час
мина доктор Га тогаз.
Прегледа го — що да види! —
Мечо целият нажilen.

Позасмя се доктор Га
и му рече на шега:
— Я кажси, какво си яло,
та си тъй надебеляло?

Чантата отвори бързо
с бинт и марля го превърза,
със лекарства го намаза
и накрая тъй му каза:

— Както храбрите войници
и работните пчелици
пазят своята родина —
— кошерите на пчелина.

Който на меда посяга,
здрав не може да избяга.
Виждам, болката е тежка,
но това е твоя грешка.

Плесна доктор Га крилата,
към дома го той изпрати.
Мечо върна се във къщи,
без назад да се обръща.

И за своята вина
той написа — ето нà! —
тези думи със боички,
за да се четат от всички.

Думите на доктор Га
Мечо помни и сега
и не мисли той отново
мед да ближе наготово.

Издание:

Гъбарко. Три приказки в стихове с картинки от художника Вадим Лазаркевич

Редактор: Иван Кръстев

Художник: Вадим Лазаркевич

Художествено оформление: Васил Гедов

Технически редактор: П. Янев

Коректор: Дочка Попова

Издателство „Български художник“, София, 1972

Печат: Институт по картография, София — Павлово, 1972

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.